

Månadsmötena skrivtolkas

För att underlätta för åhörare med hörselproblem har de två senaste månadsmötena skrivtolkats, det vill säga allt som sägs kan simultant läsas på en storbildskärm.

Det är landstingets tolkcentral som ställer upp med tolkservicen. Avsikten är att skrivtolkning även fortsättningsvis ska tillhandahållas vid månadsmötena.

På bilden Marie Agrell Johansson vid datorn som är kopplad till storbildskärmen.

(Foto: Gustaf Lagerby)

Samgåendeförslaget SPF-SPRF ute på remiss

SPF och SPRF har genomfört en gemensam utredning för att kartlägga möjligheterna till samgående. Ett förslag finns ute på remiss. Senast den 31 januari 2011 ska synpunkter ha inkommit till organisationerna. Remissmaterialet kan du läsa på www.spffalubygden.com

Vill du sedan framföra synpunkter kan du göra det antingen till SPF Falubygdens ordförande Karin Michols eller till Daladistriktets ordförande Rune Karlsson.

Enligt förbundstidningen Veteranen har SPF:s förbundsstyrelse i början på december beslutat att inte gå vidare med namnförslaget "Lev nu". Nu är det alltså fritt fram att komma in med nya namnförslag.

Läs mer på Veteranens webbplats:

<http://www.veteranen.se/index.php/nyheter/3603-fritt-fram-foer-nytt-namn>

Månadsmöte november:

Roande om gamla Faluprofiler

Museilektor Örjan Hamrin (bilden t h) är välkänd för Faluborna för sina kunskaper om gamla Falun. Inför en fullsatt salong berättade han på novembers månadsmöte om personligheter i Falun. Han väckte humoristiskt till liv några personer från gamla tider som betytt mycket för Falun.

Han berättade om *Claes Adelsköld*, järnvägsbyggaren som mellan Gävle och Falun byggde en av landets första järnvägar, färdig 1859. Den invigdes med pompa och ståt i Falun och fick stor betydelse för stadens utveckling. I stället för på 300 hästforor över Svärdsjö kunde nu allt gods rymmas på ett enda tågsätt raka vägen genom skogen. Överste *Ernst von Vegesack* gjorde också betydande insatser vid järnvägens tillkomst.

Rektor *Carl Jonas Dahlbäck* såg till att Falun tidigt fick ett riktigt läroverk. Han var en sträng rektor. Eleverna kunde på den tiden ha sina kontroverser med övriga ynglingar i staden.

Anders Erik Salwén var en kraftfull företagsledare i Bergslagen som vid en arbetsstrejk kunde komma överens med självaste agitatorn mästern Palm.

Waldemar Skarstedt, energisk publicist med liberala idéer och nykterhetsivrare, rekryterades till Dalarnes Allehanda som sedan med framgång blev Falu Kuriren.

Selma Ström, lärarinnan i Falun, blev som "Jäda på Älsbörj" känd och uppskattad för sina historier på falumål.

Till slut väcktes till liv *Axel Johannesson*, sedermera *Lindmarker*, som blev hotellkung i Falun. Kronan på verket var Grand Hotell, känt för Moriska gården med Jerk Werkmästers dekorationer (bilden nedan).

Örjan fick stora applåder av en tacksam publik.

Mötet inleddes med att Anna Lundquist, ansvarig för hörsel-frågor, berättade om vad hon kunde hjälpa till med.

Gunnar Trued bidrog från resekommittén med några tips om kommande resor.

Karin Michols redogjorde för diskussionerna inför samgåendet mellan SPF och SPRF.

Gustaf Lagerby

Klosterbesök i vintertid

Vi var trettio besökare från SPF Falubygden som i snön och kylan letade oss till Birgittagården. För många av oss var det första besöket.

Vi tog av oss skorna och togs sedan omhand av syster Theresa (bilden) som visade oss runt och berättade om Birgittinorden och om verksamheten. Vi fick veta hur klostret hamnade här i Falun.

Birgittinorden grundades på 1300-talet i Rom av den Heliga Birgitta från Vadstena. Faluflickan Elisabeth Hesselblad reste som ung till USA och utbildade sig till sjuksköterska. Hon fick samtidigt kontakt med Katolska kyrkan och konverterade till läran.

Hon blev grundare av den nya Birgittinorden 1911 i Rom och ett av dess tre kloster i Sverige inrättades i Falun 1968. En stor, vackert belägen villa på en udde i Hosjö köptes genom olika donationer och bidrag och inrättades som kloster. För närvarande är det nio systrar som bor och verkar här i klostret. Birgittinorden finns i alla världsdelar och systrarna verkar i perioder på olika ställen. Här i Falun kommer flertalet av systrarna från Indien och de har lärt sig svenska sedan hitkomsten.

Ett gästhem har öppnats och nunnorna sköter alla sysslor för att driva

gästhemmet. Betalande gäster tas emot för kortare tider, men också för längre tid som inneboende med helpension.

Så här låter deras inbjudan: *"I en anda av öppenhet och respekt välkomnar systrarna enskilda gäster eller grupper i behov av andlig eller kroppslig vila och återhämtning oavsett tro eller livsåskådning"*

Vardagen för systrarna är inrutad

med andakter, böner, arbete och vila. Man har inte mycket kontakt med samhället men tar emot besök.

Gustaf Lagerby

Ljus i mörkret

Vi behöver henne och vi längtar efter henne, Lucia, martyren från Syrakusa. Här i Norden har hon blivit ett "måste" för oss alla, hon har blivit vår ljusbringare i det kalla vintermörkret.

Men Lucia kommer inte bara med ljus utan även med ett följe av skönsjungande tärnor och stjärngossar. Denna eftermiddag, i Missionskyrkan, har SPF besök från Estetiska programmet vid Haraldsboskolan och dessa ungdomar bjuder oss på ljuvliga lucia- och julsånger.

De finns med, alla de kära sångerna. Om *Lucia som kommer med en hälsning om julefrid*, om *Lusse lelle elva nätter före jul*, om *Jul strålande jul* och *O helga natt*. Men också den fina amerikanska julsången *Merry Christmas to you* och, vackrast av alla, *Gläns över sjö och strand*.

Efter denna stilla stund är det dags att avnjuta gott kaffe med väldoftande saffransbulle och pepparkaka. Och det har vi verkligen ingenting emot i detta stora pensionärgäng.

Text: Inger Ågren-Grundelius
Foto: Gustaf Lagerby

Fr v:
Birgitta
Wiberg,
Eva Ståhl,
Ulf och
Anna
Lundquist,
Siv
Johansson
och Bo
Lindberg.

The *Real Group* på Cassels

Mitt ute i skogen bortanför Grängesberg stannade bussen utanför något som såg ut som ett antikt grekiskt tempel. Men Ingegerd Mellquist, vår guide på resan, hade redan berättat att byggnaden var en kopia av Bank of England. Dessutom hade vi fått veta att Sir Ernest Cassel var en godsint och driftig man, som när han väl fått ihop en anseelig summa pengar, skänkte

250 000 kr till Grängesbergs arbetare för att befordra arbetarnas kulturintresse.

En stor byggnad uppfördes med bibliotek och konsertsal. Det hände i början av förra seklet. Sen bar det sig inte bättre än att byggnaden eldhärjades i början av 1990-talet, men den byggdes upp igen.

Det är en underbart vacker byggnad. Underbart var det också att lyssna till den skönsjungande gruppen *The Real Group*, som i ett kvartssekel hållit samman och underhållit skilda publiker. Vilka röster, vilken samklang!

Under resan till Cassels intog vi middag på Piren i Ludvika, en restaurang som för många av oss var en ny upplevelse med härligt god mat, t.o.m. efterrätt serverades. Utanför fönstren glittrade sjön och aftonsolen speglade sig i vattnet.

Nöjda och glada återvände vi i höstmörkret i Falun med en sångupplevelse, som vi sent skall glömma.

Vi tackar vår reseledare Ingegerd för denna härliga resa.

Text och foto:

Karin Michols och Maud Nilsson

Ingalill och Paul Sundbrandt i samspråk med Ingegärd Mellquist (t h).

Tre succéresor på kort tid

Utbudet av resor är stort. Det finns allt från halv dag till dryga veckan. Men då brukar man hamna långt nere i Europa.

De flesta väljer korta resor på en-två dagar. Runt första helgen i december var utbudet större än någonsin. Den som orkade kunde då hinna med Björn Skifs i Leksand (fredag), Julkonsert i folkton i Grängesberg (söndag) och Julbordsresan till Åland (måndag-tisdag).

I de tre resorna deltog ca 150 personer. Så här kunde det låta när bussarna rullade in i Falun igen: – Den resan måste vi göra om!

Björn Skifs, nöjeskungen i Dalarna, lockade tre fulla hus i den stora Leksandshallen i två dagar, nu Tegera Arena. Han sjöng, skämtade och spelade. Naturligtvis hade han hjälp på den stora scenen.

Det blev en föreställning på nära tre timmar. Skifs var på scenen nästan hela tiden. Applåderna efteråt pågick länge, länge.

– Tur att vi hade rekognoscerat området. När vi nu kom några timmar före (middag intogs i hallen) så visste vi precis var vi skulle parkera och var vi skulle äta, berättade reseledaren Gunnar Trued.

På Cassels i Grängesberg erbjöds en exklusiv julkonsert i folkton med Ale Möller, Lena Willemark, Sofia Karlsson m fl. Det blev en musikalisk resa från en trolsk "O helga natt" på skalmeja och älvdalsmål till en burlesk djäknevisa från Skåne. Publiken tackade med stående ovationer.

I flera år har föreningen ordnat Julbordsresa till Mariehamn runt den 5 december. Efter första resan 2009 med Birka Paradise var alla överens: den båten ville SPF:arna ha igen. Men Vikings Cinderella, som man åkt med tidigare, kan bli aktuell 2012.

Ruth Trued hade ansvaret för vinterns Julbordsresa. Inget saknades på julbordet. Det fanns t ex sill i massor. Huvudrätten var oxfilé. Sen underhållning och dans. Alla var nöjda.

De många pensionärerna ombord fick en lugn och trivsamt resa. Men få njöt av "solen" vid bassängen på båtens åttonde våning.

Text och foto: Sven-Erik Ejeborg

T v: Gunilla Gärd och Margit Montin applåderar Björn Skifs.

T h: Ruth Trued vid julbordet.

50 kronor i onödan ...

... får vi betala om du glömmer att tala om vem du är som betalat in till föreningen. Plusgiro måste då hjälpa oss att ta reda på vem du är.

Kassören

Om du flyttar...

... anmäl din nya adress till SPF-expeditionen (tel 690 45) eller till vår

medlemssekreterare Maud Nilsson (tel 203 42).

Ta bussen till SPF!

Det finns en buss-hållplats alldeles utanför SPF-expeditionen på Trots-gatan. Hållplatsen

heter *Östra skolan*. Där stannar linje 702 (Centrum – Stennäset – Centrum).

Obs: Linje 771 ("Mjuka linjen") trafikerar inte längre Åsgatan.

Har du e-post?

Skicka ett e-post-brev till föreningens dator falun@spfdalarna.se så för vi in din adress i vår e-post-katalog. Vi kan då vidarebefordra information till dig.

Obs: Gäller endast SPF-medlemmar!

Om du byter e-post-adress, kom ihåg att skicka den nya adressen till SPF Falubygden.

Behöver du ta bilen till SPF?

Vi delar parkeringen utanför Kùselska gården med Länsstyrelsen. Sök ledig plats och betala avgiften i biljettautomaten.

Deltar du i ett sammanträde, som SPF kallat till, bör du spara p-biljetten och lämna in den i samband med ev reseräkning, så får du tillbaka avgiften.

Nära parkeringsmöjligheter finns också på *Gamla postparkeringen* och längs *Promenaden*.

SPF-mästerskap 2011

Längdskidor: 23-24/2 i Hudiksvall
(arr: SPF Glada Hudik)

Orientering: 8-10/8 i Kristinehamn
(arr: SPF Bro)

Boule: 20-21/8 i Motala
(arr: SPF Baltzar)

Golf: 1-2/9 i Mariestad&Töreboda
(arr: SPF Mariestad)

Bowling: 5-8/9 i Bålsta
(arr: SPF Håbo)

SPF-NYTT 2011-1

Ansvarig utgivare: Karin Michols

Innehåll:

Anhörigstöd	28
Annonsansvariga	44
Bilder på Webben	4
Bilen till SPF	42
Blogg på webben	4
”Boken kommer”	27
Boule	18
Bowling	18
Brukarråden (vid vårdcentralerna)	25
Bussen till SPF	42
Daladistriktets olika SPF föreningar	30
Dans o nostalgisk underhållning	21
E-post, har du?	42
Expedition/information	2
Flyttanmälan	42
Friskvård	18-20
Försäkringar	4
Golf	19
Hörselproblem	26
Idéer och förslag, har du?	4
Insändarsida på webben	4
Kafé Björken	27
Kalender	22-23
Kommunala pensionärsrådet KPR	25
Kommunfixar'n	27
Kursverksamhet	11-17
Luncher, Restaurang Chapeau d'Or	27
Motionera Mera – lotteriet 2011	18
Motionssimning	20
Månadsmöten	5
Månadsmötena skrivtolkas	36
Ordförandens spalt	3
Reportage:	
Klosterbesök i vintertid	38
Küselska centrum för distriktet	32
Ljus i mörker	39
Roande om gamla Faluprofiler	37
7 frågor om motion till Hans Thors	34
The Real Group på Cassels	40
Tre succéesor på kort tid	41
”Vecka” med mäsas o föreläsningar	29
Vår vinguru Bosse avtackad	35
Resevillkor	6

Resor	6-10
Ryggymnastik	20
Samgåendeförslag SPF-SPRF	36
Skogsvandringar	20
SPF Falubygden	4
SPF Falubygdens årsmöte	30
SPF-kören	31
SPF-mästerskap 2011	42
SPF-Nytt, redaktion	43
Studiebesök	5
Studiecirkel ”Karlar, grabbar...”	33
Styrelse	2
Synproblem	26
Söndagskafé	28
Träffpunkt Britsarvsgården	28
Träffpunkt Smedjan	28
Träffpunkt Källängesskolan Svärdsjö	28
Uppbördssystem	4 o 30
Vad tycker du om maten?	28
Vattengymnastik	20
Verksamhetsansvariga	2
Väntjänst	26
Webbsidor	4 o 10

Annonser:

Dalateatern	24
Din Frisör	30
Falu Begravningsbyrå	31
Far i buss	21
Husqvarna	21

SPF-Nytts redaktion:

Sven-Erik Ejeborg

se.ejeborg@telia.com

Gustaf Lagerby

gustaf.lagerby@telia.com

Margareta Nissby

margareta.nissby@telia.com

Inger Ågren-Grundelius

inger.grundelius@telia.com

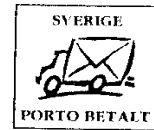
Bo Bävertoft (webbsidan)

bo@bavertoft.st

Stig Hellberg (gruppmejl)

stig@hellberg.nu

B FÖRENINGSS
BREV

Sveriges Pensionärsförbund (SPF)

**SPF Falubygden
Trotzgatan 35
791 72 FALUN
Tel 023-690 45
Org nr 883201-9239**

**falun@spfdalarna.se
www.spffalubygden.com**

VÄLKOMMEN SOM ANNONSÖR!

Varje annons når 1850 medlemmar

Annonsansvariga: Allan Magnusson, 023-154 14

Lenart Pettersson, 023-126 41